

Theater

De dansschoenen gaan uit: Stanley Burleson verder als acteur in Agatha Christie-toneelthriller

Jan Vriend

27-09-24, 11:07 | update: 27-09-24, 11:35

Stanley Burleson in 'Murder on the Nile'. © Foto Willem van Walderveen

De dansschoenen gaan uit, de zanger zwijgt. Na bijna veertig jaar succes met musicalrollen, gaat Stanley Burleson als acteur de theaters in. In de Agatha Christie-thriller 'Murder on the Nile' ontmaskert hij volgens een klassiek recept de moordenaar. Een gesprek over zijn vak, geld, de liefde en waarom hij selectief is met tv-werk. „Anders zeggen ze: daar heb je hém weer.”

Hoe vaak hebben ze hem niet gevraagd voor klussen in Duitsland en Londen? Een internationale carrière lonkte, voor Stanley Burleson (Krommenie, 1966). Nadat hij naam maakte als musicalacteur, choreograaf en regisseur lag de wereld voor hem open. Maar hij zei steeds nee. „Het werk dat ze aanboden was verleidelijk, maar ik wil liever in de buurt blijven. En gewoon lekker wakker worden met uitzicht op de Zaan.”

In zijn appartement in Wormerveer wijst hij op het water dat langs het huis stroomt. Hij deelt het monumentale pand met zijn partner en collega-acteur Marcel Visscher. „Hier woon ik al vanaf mijn 21ste. Ik ben in de Zaanstreek opgegroeid, dus alles is vertrouwd. Mijn broers wonen in de buurt en ik heb in Nederland altijd interessant werk gehad. Waarom zou ik dan weggaan? Waarom zou je jagen op buitenlands applaus als je hier al succes hebt?”

Prijzen

Hij is kind van een Surinaamse vader en een Nederlandse moeder. Na de mavo, de havo en het vwo, was het puur toeval dat Stanley Burleson in de theaterwereld terechtkwam. Bij de Zaanse dansschool waar hij les kreeg, gaf iemand hem de tip om auditie te doen voor de musical Cats, waarmee theater Carré in 1987 haar eeuwfeest vierde.

Zijn rol in die successhow was de basis voor een loopbaan in de musicalwereld, met rollen in 'Evita', 'Elisabeth', 'Miss Saigon' en 'Aladdin' die hem een regen aan prijzen opleverde. Hij speelde in de shows van Adèle Bloemendaal, Simone Kleinsma en Karin Bloemen en deed de choreografie van bekende musicals en grote musicalgala's in Ahoy. Buiten de schijnwerpers was hij de afgelopen maanden ook de regisseur van de show van Hans Klok.

Boottocht

De komende maanden gaat hij als acteur de planken op, in de thriller 'Murder on the Nile', een toneelstuk uit de koker van de Britse schrijfster Agatha Christie. Zij werd wereldwijd bekend met haar 66 detectiveromans en twintig toneelstukken. Het verhaal van deze voorstelling speelt zich af tijdens een romantische boottocht met een cruiseschip op de Nijl. Daar horen de opvarenden diep in de nacht een schot. Als kort daarna aan boord een ontziend lichaam wordt gevonden, is iedere passagier verdacht.

„Ik speel de rol van Ambrose Pennefather. Omdat hij niet helemaal zuiver op de graat lijkt, is hij eerst één van de verdachten. Dan gaat hij zelf op onderzoek uit en blijkt hij speurderstalent te hebben. Zo komt hij stap voor stap dichterbij de waarheid. Intussen volgt het publiek in de zaal het onderzoek, waarbij het lijkt alsof iedere passagier wat te verbergen heeft. Want iedereen op het toneel lijkt wel een motief te hebben. Dat maakt het voor de mensen in de zaal interessant om mee te puzzelen.”

Zand

Het boek is bijna honderd jaar oud. Hoe kan het dat er nog steeds publiek voor is?

„Agatha Christie had het talent om een verhaal zó spannend te maken dat je van het begin tot het einde op het puntje van je stoel zit. Ze bouwt de spanning op door je als lezer of theaterbezoeker zand in de ogen te strooien. Ze voegt steeds elementen toe waarmee elk karakter het gedaan kan hebben. Daar komt bij dat dit verhaal zich op een boot afspeelt, waar niemand op of af kan. Dus iedereen weet dat de moordenaar nog tussen hen rondloopt. En er kan elk moment een volgend slachtoffer vallen. Dat maakt het extra spannend”

De cast van 'Murder on the Nile'. © Foto Willem van Walderveen

Ben je een thrillerliefhebber?

„Absoluut. Ik hou vooral van misdaadverhalen met slimme verdachten, zodat het tot het einde lijkt alsof de dader ermee wekomt. Agatha Christie is er een meester in om zo'n plot op te bouwen, want door haar slimme verhaallijnen zet ze je steeds op het verkeerde been. Omdat ze daarmee de spanning zo goed vasthoudt, zijn ook de theaterversies van haar boeken een succes. Dit is al de derde voorstelling uit de serie die in de Nederlandse schouwburgen te zien is. Dat zegt genoeg.”

Het publiek kent je van tv-optredens in 'Make up your mind' en van musicalrollen. Nu ga je alleen acteren, zonder dans, zonder zang. Sla je daarmee een nieuwe weg in?

„Geen idee. Eerst maar eens afwachten hoe dit uitpakt. En eerst maar eens kijken wat er aan opdrachten qua regie en choreografie op me afkomt. Ik vind het erg leuk om overdag met mensen in een repetitielokaal iets te maken en 's avonds lekker thuis te zitten. Op dat gebied heb ik heel wat in te halen, want ik ben jarenlang avond aan avond van huis geweest.”

„Eigenlijk is de afwisseling van spelen en regisseren het leukste. Als het om toneel gaat, wil ik graag rollen die me uitdagen, die ik nog niet eerder heb gedaan. Het prikkelt me als ik me bij repetities afvraag: 'red ik dit?'"

„Een toneelstuk als dit stond al heel lang op mijn lijstje. Joop van den Ende is altijd mijn artistieke coach geweest. Hij zei dat ik alleen toneel moest gaan doen als ik het met goede acteurs kon doen. Nu zijn die er en kwam dit op mijn pad, dus pak ik mijn kans. Ik vind het genre leuk, dus misschien wordt dit wel een nieuwe richting in mijn loopbaan.”

Je zegt: 'dit kwam op mijn pad.' Hoe werkt zoiets?

„Ik ken Joris van Veldhoven, de decorontwerper van dit stuk. Toen hij me vertelde dat hij aan een decor voor een Agatha Christie thriller werkte, zei ik dat ik daar graag in zou meespelen. Dat legde hij voor aan regisseur Jasper Verheugd. Die belde me.”

Je hebt voorstellingen geregisseerd. Is het daarna niet lastig om je door een ander te laten regisseren?

„Nee, dat is juist goed. Een goede regisseur haalt meer uit je dan je bij jezelf zou aanboren. Een goede regisseur inspireert je en daagt je uit om iets nieuws te doen. Zonder regie ben je geneigd je oude, vertrouwde trukendoos open te gooien. Jasper helpt me mijn rol beter te doorgronden, zodat mijn personage meer diepgang krijgt.”

Je hebt nooit een acteursopleiding gehad. Is dat een gemis?

„Nee, ik sta al 37 jaar op het toneel, daarin heb ik genoeg geleerd. Ik heb ook geen dansopleiding of regie cursus gedaan. Toch doe ik dat werk al 37 jaar omdat ik alles in de praktijk heb geleerd. En ze vragen me nog altijd. Jonge mensen die de opleiding wél hebben, zijn vaak heel goed, maar ik heb het nooit als een gemis ervaren dat ik geen vakdiploma heb.”

Helpt het om een partner te hebben die ook in het vak zit?

„Ja, absoluut. Het is fijn dat je allebei de spanningen van repetities kent en dat je hetzelfde schema hebt. Wij komen allebei rond middernacht huis na een voorstelling. Collega's met een partner met een normale baan, zien elkaar alleen op zondagochtend en op de vrije maandagavond. Die zie je altijd jongleren met agenda's. Wij zijn altijd tegelijk aan het werk of samen thuis.”

Wat heb je nodig om het bijna veertig jaar vol te houden in de showbizz?

„Lol in je werk is het belangrijkste. Omdat ik in vrijheid creatief bezig kon zijn, ging en ga bijna dagelijks met plezier naar mijn werk. Alleen als er achter de schermen gedoetjes waren of als het te druk was, had ik het wel eens moeilijk.”

Wat is de les van bijna veertig jaar in het vak?

„Ik heb geleerd dat ik niet in een voorstelling moet spelen én tegelijkertijd ook de choreografie of regie van een andere show moet verzorgen. Dan loop ik mezelf voorbij. Ik leerde ook dat je nooit werk moet aannemen voor het geld. Ik word gelukkiger van een klus die me uitdaagt dan een klus die alleen maar goed wordt betaald. Dat geld gaat toch uiteindelijk toch weer op.”

Ben je daarom ook selectiever met tv-werk?

„Ja. Met opzet doe ik niet veel televisie. Bijna al die programma's heb ik al een keer gedaan. Tegen 'Make up your mind' heb ik dit jaar ja gezegd, omdat ik Carlo Boszhard leuk vind en omdat er tijd en geld was om er een mooi programma van te maken. Maar verder wil ik het tv-werk doseren. Als je te veel op de buis bent, zeggen ze: daar heb je hem weer. Het publiek slikt me na 37 jaar nog steeds omdat ik niet te veel op het scherm kom.”

Veel collega's van je nemen commerciële klussen en tv-werk aan om een financiële buffer te hebben. Met geld op de bank kun je nóg selectiever zijn bij het aannemen van werk.

„Ik wil alleen werk doen waar ik plezier in heb. Natuurlijk moet je wat verdienen om brood op de plank te hebben, maar ik laat me niet laten leiden door geld. In dit vak word je toch niet rijk. Ja, Paul de Leeuw en Brigitte Kaandorp misschien, maar dat zijn uitzonderingen.”

„Geld op de bank geeft misschien rust. Het idee dat je een jaar zonder werk kan overleven is fijn. Maar het is niks voor mij om een jaar thuis te zitten. In de coronatijd kon het niet anders. Toen moesten we. Maar van binnen kriebelde het bij me. Ik moet een doel en een plan hebben, zo zit ik in elkaar.”

'Murder on the Nile' met onder anderen Doris Baaten, Wilbert Gieske en Rick Engelkes is te zien in theaters in onder meer Beverwijk (5-6/11), **Zaandam (9-10/11)**, Heerhugowaard (14/11), Bussum (23-24/11), Alphen a/d Rijn (27/11) Laren (14/12), Alkmaar (18/12), Hoorn (4-5/2), Hoofddorp (6-7/2), Den Helder (26/2) en Purmerend (5/3).